

Előfizetési ár:
 Egész évre . . . 10 frt.
 Fél évre . . . 5 frt.

Külföldi előfizetők, kiadók, kiskereskedők, könyvtárak, tanítók és közegyetemi részére a lap ára egész évre 4 frt., fél évre 2 frt.

Magyar-egyleteknek és társulatoknak a lap egész éven át ingyen megy.

BÉCSI KÖZLÖNY

Megjelen havonként kétszer.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.
 Egy egyházasos petítor
 ára 10 kr.
 Többesrész kiadásának engedély.

Lapunk kifizetést nyert.
 Bécsben 1890. Aradon 1890.
 Temesvárott 1891.

Szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Darvas Aladár.**

Társzerkesztő: **Szekely Tivadar, Budapest VIII., József-körút 20.**

Az eszménység.

Lekopik a nemesebb gondolkodás zománca a létért való marakodásban. Mig az ember földi javakban meggazdagodik, a lelkiek megrozsdásodnak, élvezük mód nélkül a műveltség tengernyi áldásait, fölhabzsoljuk gyorsan ami fölhabzsolható és elnyűtt idegekkel rohanva millionyi porszem társaságában a bizonytalanság örvénye felé. Egyetlen dolog van a mi a hétköznapi élet árnyából kiemel az embert s feléje ragyog: az eszménység.

Ma az ember eszménység nélkül nem bírja megpillantani és megérteni a fényt, mely nem e véges világból való? Hitvány darabja a föld kérgének, melyből kiköltözött a mindenség lelke; sílány sírhüvely; lakhelye minden sötétségnek, aljasságnak és nyomornak. Boldogtalan az ember, ha elveszti hitét a magasabb vezéreszillagokban s az örökkévalóság élő fájáról leszakadva, — az eszménységtől nem kísérvé lehull a kétségbeesés sötét mélyébe, mely több és borzasztóbb mint a halál.

Mert kezdettől fogva csak azok boldogok, a kik hisznek s csak

azok nyomorultak, akik hitüket elvesztették. S tartozék az ember bármelyik vallás buzgó hívei közé vagy vesse el az ember magától a legmagasabb hatalmok földi szimbolusát; a tudás világába menekülve, Isten létezését is megtagadva, csak visszafordul tekintete mindig még a földgyomrából is a szférák fölé, hogy az elveszített eszményt megtalálja, mert a tudás fáklyájának gyöngye fényével nem veszítheti el ragyogóbb eszményeit.

Nem azok tehát a boldogtalanok és nyomorultak a kik a parancsolt és megkövetelt hitet elvetették s leszállottak az alkotás művei közé, hogy a tudomány eszközeivel kutassák fel az új eszményt, a miben egyáltalán hinni tudnak. A bölcselet és természet-tudomány a maga eszményei felé haladva nem ellensége a hitnek, de szétöröjje az emberi kényszernek, mely a lét legbecesebb kincseit haszonforrása gyanánt foglalta le és földi hatalommá tette mindazt, aminek földöntúli származása van. Száz átok menykővét hintse bár az egyház az igazság kutatóinak fejére, az eszménység ereje nem a parancsban és kény-

zerítésben rejtezik, hanem az emberi lélek szabadságában, mely letiporva, elgázolva, üldözve és bilincsekbe verve is megkeresi magának az utat, amelyen vámos fizetése nélkül találkozik az örökévalóság és a végtelenség gondolataival. És az eszménység után kutatva bizonyára nem a tudomány az, mely a hitelenség és eszmény-nélküli valóság nyomába ejtette a civilizációt.

E század mindenesetre megvénhedett és elveszítette eszményeit. E kor mindennek csak hasznát keresi és az eszménység mindennemű fékét elutasítja magától, bárhonnan jöjjön is, mivel akadályozza élvezeteit. Ma nincs eszménység, vagy legalább is kevesen vannak, kikben él az ideál. Pedig néhány évtizeddel előbb is az eszmények nagy lánggal égő csillagai ragyogtak az eszménység égboltozatán.

A haza eszménye nagy volt, a szabadság eszménye milliók szívét képzelteletlen szenvedéllyel töltötte el. Az egyenlőség eszménye is mint egy üstökös vonult át e század égboltozatán.

A humanizmus eszménysége is velük volt, beköltözött a gazdagok

lelkeibe, hogy a szegénységnek is jusson helye a társadalom terített asztalánál. Hol vannak ma ez eszmények? Sehol. Hol a magasság és a fény az irodalomban? Tisztaság a becsületben, a szerelemben, az életpályában most? Hol a mocsoktalanság a szivekben?

Szürke szennyes realizmus uralkodik, mióta a világ elveszítette régi eszményeit, az emberiség gondolkodása ma a számításra alapszik és nem az eszmény, hanem a haszon vonza az embereket, minden illúzió és ideál nélkül.

De azért nem szűnhet meg az ideál művelése sem a vallásban, sem a tudományban, sem a művészetben. Hiszen nincs a földnek egy talpalatnyi területe sem, ahol eszmények ne lakoznának. A ki-mondott, a vászonra festett, a márványba vésett gondolat; mind tele van az ideál csodálatos hatalmával.

A ki az eszménységet megtagadja, az széttepi a kapcsolatot a föld élete és a mindenség élete közt, mert ez a kapocs is maga az eszménység. Legyen ez a legnagyobb és a legtökéletesebb az emberi életben.

A mai divat.*)

Estztikusok azt állítják, hogy a mai férfi divat művészi szempontból sok kívánni valót hagy hátra. Művészeink sincsenek megelégedve a mai férfitoalettal és a praktikus kor leghűbb látható kifejezőjének mondják. Ők ezalatt a festőiesség és fantázia hiányát értik, mi pedig a helyes irányt pillantjuk meg benne. A festői és fantasztikus ruházattól mi is nagyra becsüljük, de nem tekinthetjük a műveltség kifolyásának, mint-hogy pedig a civilizáció korszakában élünk, nem fogadhatjuk el és nem követhetjük a középkor divatját.

A XIV. század második felében és a XV. század elején az angolok ruházata elérte a festőiesség és extravagancia legmagasabb fokát. A férfiak annyira mentek a ruhákkal való fényezésben, hogy abban az időben kelt törvényekben valósággal hemzseg a sok tilalom és rendelet a pazarlás e módja ellen. 1363-ban az angol parlament hét külön törvényvel szabályozta a férfiak vise-

*) A „Férfi Divat“ június 15-diki számából.

letét, kezdve a szolgálktól egészen a lordokig és ama korbéli irodalomban lépten nyomon találkozunk oly szatírákkal, melyek az akkori különczködő és fényűző városi férfiakat gúnyolják.

A középkor daliás hősei és vezérfia könnyen lehettek festői és fantasztikus öltözetűek, mert ők az erőszak révén gazdagodtak meg. (John Arundle, kit 1379-ben a nép tengerbe fojtott, 52 aranyhímzésű és legdrágább csipkével díszített új ruhát hagyott hátra.) II. Richard angol király vertaranyal és drágakövekkel díszített, állítólag 30—40000 shilling értékű ruhákban járt, míg alattvalói sárból tákolat padozatlan viskókban laktak, melyeken még kémény sem volt, a butorzat pedig a legszükségesebb vagy seinni.

De azok a magasrangú angol nemesek is, kik királyi vagyont érő selyemruhákban utaztak a kontinensre, hogy pompájukkal kápráztassák az idegeneket, primitív lakásokban laktak, hol annyi kényelmük sem volt és annyi izlést sem fejtettek ki, mint a mennyit manapság a legegyszerűbb polgár otthonában találhatunk. Mindezekből kiténik,

hogy a mennyire haladtunk a műveltség terén, a mennyire általánosabb lett a közélet és fejlődött az otthonunkban kifejtett fényűzés és kényelem dolgában, annyira egyszerűbb, de egyszersmind czélszerűbb lett a ruházatunk. Bevalljuk, hogy a férfiselet sohasem volt oly egyszerű, mint most elismerjük, hogy kabátunk és kalapunk, nadrágunk, cipőnk stb nem oly festői mint elődeinké volt, — de nem is kerül annyiba, mint valaha, a mi gazdasági tekintetben semmiképp sem megvetendő, sőt igen fontos tényező. És ha a festőiesség szempontjából visszaesést találunk is a férfiak ruházatában, a határozott formák kidomborodásában haladást láthatunk. A mai férfitoalett magán viseli a korunkat jellemző »egyenlőség« bélyegét, mit a minden ékeséget nélkülöző esti öltözet — a fekete és fehér szín szimfóniája — leghatározottabban kifejez. Bármely rangbelyi férfi tetszése szerint viselhet minden létező ruhát, — a formára nem kell pátens többé — s külömbőség legfeljebb az anyag és a belső kiállítás finomságában lehet.

Tudós férfiak azt mondják, hogy az állatok hieme azért diszesebb és

szébb, mert a természetes választás a másik nem privilégiuma. Így volt ez valaha az embereknél is, de mióta a férfi ragának vindikálta ezt a jogot, megjelenésére mindinkább kevesebb gondolt fordított és abban az arányban, melyben ő elhanyagolta külsejének ékesítését, a nő több és több figyelmet fordított ruházatára, hogy a férfi figyelmét és érdeklődését magára terelje.

Nem tagadható, hogy a mai női toalet elragadó szép elismerjük, hogy az a forma, díszítés, szinpompa, változatosság és fantázia tekintetében valóba művészeknek és festőinek mondható. Magunk is örömet gyönyörködünk e kosztümek pompáján és szívesen szemléljük a szépnem szabóinak remekét kivált ha tudjuk, hogy azt nem nekünk kell megfizetni. De ha a fizetésre gondolunk és elképzeljük, hogy a férfiakat — modjuk a boldog férjeket és apákat — mind-egyiket a maga viszonyaihoz képest, — mennyire megterheli a nők eme kedvtelése, ha elképzeljük, hogy a mai hitelre dolgozó korban hány kifizetetlen szabószámla nyomja a mindennapi kenyérért fáradó családapák lelkiismeretét, ha meggon-

Utazás a baktériumok országába.

Kezembem hatalmas görcsővel fölfegyverkezve, megindultam a „legsötétebb” baktériumországba. Nem kellett sem hajót felszerelnem, sem szárazföldi utazásra magamat preparálnom, hanem fölkeltem iróasztalomtól és odasétáltam az ablakhoz. Mihelyt ablakomnál voltam, már megérkeztem a baktériumok országába. A szíves olvasó megcsodálja a fejét és hihetetlenül mosolyog, pedig úgy van, amint mondom.

Az egész ország itt fekszik előttünk az ablakdeszkán egy pár kémcsőben és ugyanannyi üveglemezen. Hanem ez a kis terület egy egész világot képvisel. Valóságos nagyhatalom a baktériumok országába, mely kénye-kedve szerint befolyásolja az embert és az állatot.

Jaj annak az országnak, amelyre a sors csapása ezt a nagyhatalmat ráusztatja! Ez ellen nem használ sem a szuronyok erdeje, sem az áldozatok tüze. Nem ágyuszó jelzi hadviselését, hanem a lélekharang kongása, özvegyek és árvák jajveszékése. Csapatái: a kolera, gümőkór, tifusz, difteritisz, himlő, lépfene, sertésvész, veszettség stb. nem kimélnék sem embert, sem állatot. S hogy a csapás nagyobb legyen, láthatatlan ellenséggel kell megküzdenünk.

De nem ezélünk a baktériumok harczi modoráról és stratégiai fejlettségéről értekezni, nézzünk inkább körül ebben a furcsa országban, hiszen az olvasók közül nem mindenkinek nyílik alkalom a baktériumokkal megismerkedni.

Megérkeztünk tehát az ablakhoz, vagyis a baktériumok országába. Nem fogad bennünket sem „riadó-lelkeseledés”, sem ellenséges hangulat, ugyáltszik, a lakosság már hozzá van szokva az idegenek látogatásához, de annál jobban el van foglalta az utazó, ha az emberiség e legádázabb ellenségének birodalmába lép.

Itt van mindjárt előttünk egy kémcső, amelynek fenekén kevés gelatina van. Első tekintetre nem mutat semmi változást, de ha jobban szemügyre vesszük, akkor a gelatina felületén egy fehér foltot látunk, mely lefelé, a fenék felé húzódik, mint egy tölcser. Ez a kolera bacillusának egész telepe. Vegyünk csak ebből egy keveset ki és tegyük tiszta huslevesbe. S ime, mit látunk! Egy pár óra múlva a husleves

doljuk, hogy nem ritkán a házibéke árán viselik a viszonyaikhoz nem illő drága toaletteteket, akkor eszünkbe jut a sárkunyhókban lakó nép és a selyemben, aranyban pompázó főurak elszomorító esete.

Igenis, ma a gyenge nő a támadó és az a végzetes erő, mely a férfiakat az anyagi romlás szélére sodorja. Mi férfiak a mai női divattól nem vehetünk példát, mert annak tultengése nem egyeztethető össze a jelenkor eszméivel és toalettünk dolgában nem mehetünk tanácsért nőkhöz, mert ők minket is a fényezésre csábítanak.

Fönn kell tehát tartanunk, ama állítástunkat, hogy a mai férfidivat a helyes és legmegfelelőbb viselet, mely a maga egyszerűségében legjobban illik a mai fényes női toalettnek. Mi éppen az ellentétben találjuk a kedvező hatást és nem látjuk a nőt kosztümirova, mikor pompás toalettjében az egyszerű öltözött férfi mellett áll. Nézetünk szerint sokkal kosztümszerűbb benyomást keltené a kép, ha a férfi is oly csillogó ruhát viselne, mint a nő.

L'homme d'or.

zavaros lesz s tetején vékony, szürke hártya képződik. Ez is ugyanama bacillusok telepe.

De nézzünk tovább. Ebben a kis csőben is gelatina van, de ennek felületéről nem húzódik le egy tölcser-szerű vonal, hanem apró, sárgás pontok vannak rajta elszórva. Ez a tifusz bacillusának telepe. Oltunk ebből is parányit tiszta huslevesbe s itt is azt tapasztaljuk, hogy megzavarodik ugyan a huslé, de ennek nem a felületén, hanem a fenékén képződik hártyszerű üledék.

Vizsgáljunk még egyet. A kémcsőben lévő gelatinán sugárszerűen latunk fehér fonalakokat. Ez a lépfene bacillusának telepe. Ha most ebből is huslébe oltunk egy keveset, akkor ez nem lesz zavaros, szép, tiszta marad, de fenékén fehér üledék lesz. Ez a fehér üledék szintén a lépfene bacillus.

Ebből a pár példából azt hiszi az olvasó, hogy a baktériumok országában a leghatározottabb rend s a leghatározottabb autonomia uralkodik az egyes „telepek” között. Korántsem így áll ám a dolog!

Ezeket a csakugyan példás rendű telepeket már a tudomány emberei, akik az ország felfedezői voltak, teremtették; e telepek nélkül nagyon nehéz volna a tájékozás a baktériumok között. A baktériumok ezernyi fajai egymással összekeverve élnek, tenyésznek és szaporodnak, ezek közt eligazodni csaknem lehetetlenség. Megpróbálták hát őket egymástól szeparálni, külön tenyészteni, szaporodási módjukat kiismerni, természetüket tanulmányozni s a nekik előnyös, vagy hátrányos dolgokat megtalálni.

Vegyünk csak kötőtűvel egy parányit az egyik telepből és tegyük a görcső alá. Ezerszeres nagytítás mellett egészen jól látható ez a bacillus. Persze sok látnivalót nem nyújt ez a piczi, vonal alakú lény, de annál érdekesebb, ha hosszabb ideig szemléljük, hogy csakhamar az egész látótér megtelik hasonló alakú baktériumokkal. Ennek egyszerű magyarázata van: a bacillusok megszorodtak. Ha jól megfigyelünk egyet, láthatjuk, hogy a bacillus középen ketté válik és két külön lény lesz belőle; ez a kettő ismét megoszlik, ezek ismét és így tovább hihetetlen gyorsasággal szaporodnak oszlás által. Az ily gyors szaporodás már lehetővé teszi, hogy az emberi és állati szervezetbe jutva, hamar kifejtsék mérgező hatásukat.

Ámde nem minden körülmények között sikerül nekik a szaporodás.

A baktériumok meglehetősen válogatós természetűek. Vannak köztük ugyan „elhanyagolt izlések”, amelyeknek minden jó, csak legyen, de nagyobb része bizony nyenyec és válogatós. Egy csoportjának egészen közömbös, akármit kap tápszerűen, akár van levegője, akár nincs, mégis él és szaporodik. Már másoknak — és ezek a nagyobb felét képviselik — csak bizonyos kedvező tápszerű és levegő kell, hogy szaporodhassanak. A kolera-bacillus például, savakban élni és szaporodni nem képes. Ha egy kevés kolera-bacillus egészséges ember gyomrába jut, a gyomorsav hatása folytán elpusztulnak, vagy legalább is nem szaporodhatnak; de már a beteges gyomor erre nem képes, mert nincs elegendő sava.

A fent említett telepekből indult meg azután a baktériumok természetének tanulmányozása.

Tény, hogy nagy haladászámra megy már az is, hogy a különböző baktériumfajokat külön sikerült telepíteni és tenyészteni, mi által az egyes fajoknak bizonyos tápszerű, vagy vegyi anyagok iránt való rokon, vagy ellenszenvét kiismerhetjük, de a baktériumok természetének jó, vagy rossz indulatá-

nak megismerése sem áll az előbbi mögött.

Ha a telepek valamelyikéből egy keveset egy állat bőre alá fecskendezünk, az állat bizonyos idő múlva megbetegszik. A betegség mindig ugyanaz lesz, amilyen telepből a beoltást eszközöltük. Ha difteritisz bacillusal oltottuk, az állat is difteritist kap. Jellemző azonban, hogy az állat nem betegszik meg rögtön a beoltás után, hanem csak egy bizonyos idő leteltével, amely idő tejedhet órákra, de leggyakrabban napokra.

Ennek oka a következő:

A fertőzés után, vagyis akkor, amikor egy bizonyos betegség baktériuma a szervezetbe jut, még nincs oly nagy számban, hogy kifejthesse mérgező hatását. Azt a pár napot, mely idő alatt a baktériumok szaporodnak, a betegség lappangási idejének szokták nevezni. Ez idő alatt az illető egyén sem nem beteg, sem nem egészséges, inkább úgy „gyengélkedik”. A lappangási idő alatt a baktériumok rohamosan szaporodnak és egy sajátos mérget produkálnak, amely mérge okozza a különböző (ragályos) fertőző betegségeket. Ezeket a baktériumokat nevezzük rossz indulatúknak. Sajnos, hogy ebből van a legtöbb.

Vannak ismét olyan baktériumok is, amelyek ha be is jutnak a szervezetbe, ott bár szaporodnak, semmi kárt nem okoznak. Ezek a jóindulatú bacillusok.

De nemcsak egészségünkbe, életünkbe nyulnak hivatatlan kezekkel a baktérium-világ lakói; beférkőznek konyháinkba és éléskamránkba is.

A penésztől már nem is szólok, ezt a veszedelmes ellenségét a minden háziasszony büszkeségét képező befőtnek, mindenki jól ismeri. A tej megsavanyodásának oka a tejsav bacillus. Ha csak egy parányi bejut a tejbe, az hamarosan megsavanyodik. A kék tej bacillus a tejet kékre festi, miáltal az élvezhetetlenné válik. A vajsav bacillus a vajot savanyítja meg. Egy baktérium faj pedig nyirkos kenyéren szeret szaporodni, miközben vörös festéket produkál, amelylyel a kenyér felületét bevonja. Ez a régi időbeli „véres kenyér”, ami miatt a zsidók többször voltak üldöztetésnek kitéve. Ezek a baktériumok nem okoznak ugyan valami nagy kárt, de bizony hasznat sem. De már határozottan hasznat hozó a szőlőszemek héján levő bacillus, amely a kisajtolás után a szőlő levébe jut, ott erősen elszaporodik, azt erjedésbe hozza s így kapjuk mi a bort. Már pedig e nélkül a bacillus nélkül aligha jutnánk e drága „nedűhöz”.

S ezzel elérkeztünk rövid körutunk végpontjára. A szíves olvasó meg fog nekem bocsátani ez unalmas percekért, de hát az utleírások többé-kevésbbé unalmasak.

Dr. Révész Zsigmond.

Különfélék.

Bécsi kalauz.

— Bécsi magyar egyesület: I. Theinfaltstrasse 4.

— Bécsi magyar iparoskör: VI., Gumpendorferstrasse 9.

— Első alsó-ausztriai magyar munkásképző-egylet. VI., Magdalenenstrasse 65.

— Bécsi magyar dalkör. IX., Garmongasse 20.

— Magyar hitszónoklat minden vasárnap délelőtt 11 órakor a Kärtnerstrasseben levő Johanner templomban Torma Izidor lelkész által.

— Akademie der bildenden Künste. Képzőművészeti akadémia, Schillerplatz 3.

— Akademie, Theresianische. Theresianum vegyészeti laboratóriummal, IV. Favoritenstrasse 15.

— Akademie der Wissenschaften. Tudományos akadémia, I. Universitätspl. 2.

Nehr Sándor

műlakatos-mester,

BÉCS,

IX., Spittelauergasse 4.

Vasszerkezeti és műlakatos műhely.

Legjobban készített üvegházak, mint meleg és hideg házak egyszerű és kettős üvegtáblával, melegek, téli kertek, sarjadó ládák, verandák, udvari tetők, felső és diszvilágítók, lépcsők, csigalépcsők, erkélyek, kertrácsok, kapuk, lépcsőkorlátok, sirboltrácsok stb.

Pöstyén fürdő.

Télen át is nyitva. Csúsz-, Köszvény-, Ischias betegnek europaszerte elismert legkiváló gyógyítóhelye. Fürdőt kiki saját szobájában kaphat. Prosp. küld a fürdőigazgatóság.

Genova. Olaszország.

Grand Hôtel Isotta

5—7 Rue du Rome 5—7.

Első rangú szálloda, kizárólag szállodának épült. — Villamos világítás. — Felhúzógép. — Telefon. — A házban vasuti menetjegy iroda.

Eden-Palast-Hôtel

(ezelőtt Hôtel Park).

Egyetlen szálloda, csöndes helyen, 100 hálószoba és terem. Diszes berendezés, villamos világítás. Nagy park közepén.

Tulajdonos:
BORGARELLA CH.

Riedhof nagy vendéglő Bécs.

VIII., Schösselgasse 14,
Wickenburggasse 15.

Nagy éttermek, külön szobák, club-termek. Bécs város legnagyobb kertvendéglője, díszített tükörverandával. Régi hírv konyha. Kitűnő borok.

Tulajdonos
Benedickter János.

Budapesti Takarékpénztár

és

Országos Zálogkölcson

Részvénytársaság.

Helyiségei:

Budapest, VI., Andrássy-ut 5.

Részvénytőke:

10.000.000 korona.

- **Albertina** Albrecht főherceg rézmet. szeti és rajzgyűjteménye, I. Augustinerbaste.
- **Állatsereglet** a Schönbrunni kertben.
- **Arsenál** es. k.
- **Felsőmagánkönyvtára** I. Hofburg.
- **Udvari könyvtár:** I. Josefsplatz.
- **Egyetemi könyvtár:** I. Franzensring.
- **Tudományos akadémia könyvtára:** I. Universitätsplatz 2.
- **Képzőművészeti akadémia könyvtára:** I. Schillerplatz 3.
- **Technika könyvtára:** IV. Technikerstrasse 13.
- **Keleti muzeum:** I. Schottenring.
- **Műipar muzeum:** a Stubenringen.
- **Kunsthistorisches Museum és Naturhistorisches Hofmuseum:** Állat-, növény- és ásványtani gyűjteményel. Burgring.
- **Ophthalmológiai muzeum:** a közközlásban IX. Spitalgasse 2.
- **Technológiai iparmuzeum:** I. Eschenbachgasse 11.
- **Kunstverein:** I. Tuchlauben 8.
- **Művészház:** I. Lothringerstrasse 9.
- **Kereskedelmi akadémia** I. Akademiestrasse 12.
- **Naturalien-Kabinet:** I. Josefsplatz.
- **Képzőművészeti képtár:** I. Schillerplatz.
- **Schatzkammer.**
- **Museum der Stadt Wien:** I. Rathaus.

Frigyes császárné szarkofágja.

Vilmos császár a napokban ellátogatott Begas szobrász műtermébe és megsejtelte Frigyes császárné szarkofágját, melyet a császár rendelt meg nála. A szarkofágon a császárné, könnyű görög ruhába öltözve, vankoson nyugszik. Kibontott haja elől a keblére lóg s fejéről fátyol omlik alá. Baljában keresztet tart. Mindez fehér márványból lesz faragva. A szarkofág fejenél két angyal is van; az egyik rózsákat tesz le a sirra, a másik fájdalmasan néz föl a császárnéra. Az emlék nagyon bánatos hangulatot kelt s a császár, kinek izlését teljesen kielégítette, meleg szavakban mondott köszönetet Begasnak.

A kraszna horkai vár ujjáépítése.

Andrássy Dénes gróf, a kraszna-horkai vár ura, mint Kassáról írják nekünk, elhatározta, hogy az erősen megrongált várkastélyt még az idén kijavíttatja. Az építkezést Cziegler Győző műegyetemi tanár terve szerint Répászky Mihály kassai műépítő végzi. A várban roppant sok becses ereklye és nagy hangszergyűjtemény van, a melyeket a vár ura a restaurálás idejére egy külön erre a célra épített házba helyezte át. A hangszerek között legértékesebb a három darab mélyhangú tárogató a XVII. századból. Van a gyűjteményben egy 1674-ből származó, eredeti kremóniai hegedűbrácsa, a melynek párját néhány évvel ezelőtt egy ismeretlen tolvaj kicserélte egy értéktelen hegedűvel. A Rákóczi korból négy lovassági üst-dob van a várban; egyike Dobi András tábori dalosé volt. Igen érdekes az 1710-ből származó gyermekzongora, a mely összetéve szalonasztalt alkot. A kastély sirboltját is kijavítják, mert a fülke-rendszer nem felel meg a jelenkori egészségügyi törvényeknek.

Magyar evezős diadala Bécsben.

Bécsből jelentik nekünk: A nemzetközi evezős versenyen, a melyet tegnap délután tartottak meg Bécsben, az evezős bajnokságot egy budapesti fiatalember, Manno Miltiadesz, a Pannonia evezős-klub tagja nyerte meg Manno 4500 méteres skiff-versenyben első lett öt versenytársával szemben, a kik között több régi bajnok is volt.

San Marino ünnepe.

Európa második legkisebb állama, a San Marino köztársaság, szeptember első napjaiban ünnepelte főnállásának ezerhatszázéves jubileumát. A Titanus hegyen álló köztársaságot szent Marinus alapította, aki a dalmáciai Arbe szigetéről származott és kőfaragó volt. Mikor Liburniában Ariminumban (a mai Rimini) dolgozott, az evange-

liumot hirdette a pogány munkásoknak még pedig nagy sikerrel, mert a földi javak egyenetlen eloszlásáról s a szegények érdekeinek istapolásáról prédikált. Mint orvos is szép sikerrel próbált szerencsét s meggyógyította egyebek között egy Felicissima nevű gazdag birtokos asszony gyermekét is. Felicissima hálából a Titanus hegyet Marinusnak ajándékozta, aki kápolnát és hatalmas keresztet épített a hegytetőn. A környék pásztora és parasztjai gyakran menekültek erre a hegytetőre a római vámosok elől. Marinus, akit szereppá szentelt a rimini püspök, egy Leo nevű gazdag pappal együtt erődítményeket építtetett a hegyen s befogadta az üldözötteket, akikkel külön államot alapított, amelynek alapelve az volt, hogy „minden ember egyenlő”. Az egyház már az ötödik században szentté avatta Marinust, a kinek műve, a kis köztársaság miúdmáig megőrizte függetlenségét. A környékbeli apró potentátok s a pápák sokszor elismerték a kis terület államiságát, sőt Napoleon ki akarta terjesztetni az állam határait is, amibe azonban a sanmarinóiak nem egyeztek bele; beérték az egyetlen hegytetővel is, amelyen a pápák és az osztrák seregek ellen egyaránt meg tudták védeni szabadságukat.

Bur parancsnokból — honvéd-

huszár. Nemrégiben érdekes könyv jelent meg Simon Vilmos tollából a burok szabadságharcáról. A harczeri tudósítás szerzője kalandos ember, jó katona, de sokáig üldözötte a balsors. Most végre biztos rébce érkezett. Tatalékos tiszthelyettes volt a közönségseregben s annyira megszerette a katonaleletet, hogy aktiváltatni akarta magát Be is hívták fél éves próbaszolgálatra, de azután megokolás nélkül elbocsátották. Ez 1898 tavaszán történt, éppen abban az időben, a mikor a volt bakaföldhadnagy, a temesvári Inger Szolimán expedíciót toborzott Szomáli meghódítására. Simon Vilmos főcsoport az emir katonájának. A kalapos királynak nagyon megtetszett a tartalékos tiszthelyettes s legott előléptette tábornagynak és hadügyminiszternek. Az expedíció, mint tudjuk, csutos kudarcot vallott. Már a tengeren Áden-nél szemben üldözötte őket egy angol ágyúnaszád s vagy husz ágyugolyó repkelt a hajójuk körül. Nem jutottak tovább Dzsibutiáig, mert a francia kormányzó elkobozta az expedíció felszerelését. Simon Vilmos és husz társa a legnagyobb nyomorban töltött néhány hetet a francia gyarmaton, végre aztán konzuli segítséggel hazaszállították őket Magyarországra. A tábornagyból és hadügyminiszterből megint tartalékos tiszthelyettes lett. Ujra folyamodott aktiváltatásért, de megint elutasították. A mikor 1899. őszén kiűtött a burok szabadságharcba, Simon Vilmos elutazott Dél-Afrikába s beállott katonának a burok sorába. Kitűnően viselte magát, vakmerően harcolt. Csakhamar kinevezték parancsnoknak s az osztrák légió vezéréül rendelték. Később, a mikor több magyar is harcolt már a burok oldalán s egyesült az osztrák légióval, Luzenszky báró lett a parancsnok. Simon egy évig vett részt a dél-afrikai háborúban számos véres ütközetben vezette kommandóját diadalra s egy ízben elfogott hétszáz angol katonát. A csatában ő beszor megsebesült. Tavaly szeptemberben Komatiportnál portugál területre szorították a légiót és kénytelen volt hazatérni. Idehaza nem igen volt kedve polgári foglalkozásra, mert már véreben volt a katonai életre való hajlandóság. Harmadszor is kérelmezte a hadügyminisztériumtól, hogy vegyék be a hadseregbe aktív tiszthelyettesnek. Kérvényében hivatkozott azokra a vitézi érdemekre, a melyeket

mint bur ezredes kivívott s a melyeket okmányokkal is igazolt. Harmadszor is elutasították. Erre gondolt megrészlet és nagyot: privátlevelet írt Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszternek, a kinek elpanaszolta baját. A miniszter azt felelte neki, hogy jelentkezzék nála az okmányival. Simon Vilmos a minap volt kihallgatáson a honvédelmi miniszternél, a ki igen szívesen fogadta a sebhelyes vitét. Átvizsgálta az okmányait, aztán vállára ütött Simonnak, miközben így szólt: — Kineveztetem a honvédséghez huszárhadnagynak. Ilyen katona kell nekem!

Simon Vilmos boldog úttávozott a minisztertől, mert végre elérte célját, a melyért évek óta küzdött.

Művészet.

— **A compiégnai diszelódás.** A compiégnai diszelódásra, melyet II. Miklós császár tiszteletére rendeznek szeptember 20-án Edmond Rostand, a „Cyrano de Bergerac” szerzője, ir verses prologust és Sarah Bernhard fogja elmondani. A teljes magyar dalművészt egyformán ünnepezték a kiváló orosz zeneköltővel.

— **Magyar énekesnő sikere külföldön.** Ney Hermína, ki a nyár elején nagy sikerrel énekelt Dalszínházunkban, Solowjew Nicolaj „Cordelia” cz. új dalművének fő női szerepét játszotta Prágában. A teljes magyar dalművészt egyformán ünnepezték a kiváló orosz zeneköltővel.

— **Magyar karmester Amsterdamban.** A „Németalföldi opera” tudvalegleg Márkus Dezső hazánkfiát szerződtette első karmesternek. Tantervező irányításával mutatkozott be a magyar művész és a legtekintélyesebb németalföldi lap, az „Amsterdamsche Courant” a következőket írja róla:

— Ugy látjuk, hogy Márkus Dezső akaraterős férfi, aki akaratának érvényt is tud szerezni. Csupa temperamentum, még pedig első sorban drámai és fiatalos daczára oly csodálatos rutinja van, hogy már most konstatálható, mily nagy nyeresége a dirigens a németalföldi operának. És bár nemzeti érzésünk némi sérelmet szenvedett, hogy e nagyfontosságú állásba nem németalföldi ember jutott, mégis örömmel üdvözljük a prágai dirigens, mint hatalmas tehetséggel, kiváló izlésű s nagytudású művészt.

Közgazdaság.

A szegedi kamara jelentése. Az Alföld metropolisának iparkamarája most megjelent évi jelentésében számol be a múlt év eredményeiről. Röviden vázolja az öst-rmelés helyzetét s ezzel kapcsolatosan figyelemre méltó észrevételeket tesz az alföldi kivándorlásról, a munkások helyzetéről, azután rátér a végzett munkára, az ipar és kereskedés helyzetére. A kép, melyet fest, nem nagyon rózsás, de nem is nagyon sötét. A kormány és az illetők vállvetett munkájának sikerült nem egy irányban eredményeket érni el s habár az építőző kedv csökkenését nem egy iparág megérezte is, az önálló kereskedelmi existenciák s a kiadott iparigazolványok számának szaporodása mégis az általános emelkedésre vall. Ez az emelkedés folytonos, mert a kiadott iparigazolványok száma 1896-tól 1900 végéig 2384-ről 2907-re emelkedett föl. Nevezetes az órásk szaporodása, csak az a kár, hogy ezek főleg javításokkal foglalkoznak. Az órlési forgalom megszüntetésének sokat feszegtetett kérdéséhez a kamara is

(Folytatás a 4-ik oldalon.)

Bösendorfer L.

cs. és kir. osztr.-magy. udv. és kamarai

zongoragyáros

Bécs, I., Herrngasse 6. sz.

Raktár Budapestén:

CHMEL és FIA cégégnél

Gizella-tér, Haas-fele palota.

Legrégibb czég

egyleti
jelvények,
díszérmek

és
Versenydíjak
gyártására.

A legtöbb magyar egylet szállítófi.

Abel József és Agoston

ékszerészek

BÉCS

IV. Wiedener Hauptstrasse 3.

Mintaküldemények (arany-, ezüst- és fém-készítmények) bérmentve küldetnek
= A czég alapított 1835-ben. =

Alapított 1830-ben.

Divat-terem

Preisler Ferencz.

Czégtulajdonos Slezak Árpád,

BÉCS,

VII., Neubaugasse 49.

Köpenyek, ujjasok, gallérok, kerékpár-dresszek, mérték szerint. Angol és francia ruházatok.

Legrégibb magyar pezsgőgyár.

Alapított 1825-ben.

HUBERT J. E. POZSONY

Gentry Club

Extra dry.

Abudapesti országos

kaszinó pezsgője.

Készítmény francia mód szerint!

Genfi órák gyári raktára

Papp Zoltán

órák,

BÉCS, III., Rennweg 13D.

Uj órák és mindennemű complicált javítások műhelye. Uj órák gyári áron. Felülmul minden versenyt. Képes gazdag árjegyzék ingyen és bérmentve.

Milano

Olaszország

Grand Hôtel
Continental.

A város központján, a Catherale és a Viktor Emenuel Galeria közelében. Személy-felhúzógép. Vasuti jegy-iroda-val. Olcsó árak.

Clerici T.
tulajdonos.

mond egy szót és ez nem az őrlési forgalom restituálását kívánja. Éppen ellenkezőleg, a szegedi illetékes körök véleménye szerint az őrlési forgalom megszűnése föllendíté a vámkülföldre való exportot s e révén a magyar buza keletét is. A lefolyt év a malmokra nézve éppen ezért kedvezőbb is volt, mint előde. Figyelemre méltó az, a mit a jelentés a gyorsan szaporodó tejszövetkezetek hatásáról előad. Kiemeli a mindössze három éves újverbázi szövetkezetet, mely egymaga százezer korona értékű árut produkált s több mint egy millió liter tejet dolgozott föl. Kevésbé örvendetesek a birtokviszonyokra vonatkozó adatok. Ezek szerint a kamara területén ugy végrehajtások száma, valamint a megterhelés és az eladott birtoktestek értéke is emelkedett. Nem kevesebb, mint 821 esetben történt végrehajtás 2.163.000 korona értékkel. A birtokokra 34 millió koronát tábláztak be, ellenben csak 206 milliót törültek le. Múltán ez évek óta így folyik, a végleges eladásulás még az ország legáldottabb részében is csak idő kérdése. Az értékes jelentés szerkesztője Kulinyi Zsigmond, a kamara tevékeny titkára, a ki Szarvady Lajos elnöksége mellett igyekszik megtenni a lehető legelőkelőbb közgazdaságának föllendítése körül nem is siker nélkül.

— Magyarország közgazdasági állapota 1900-ban. A kereskedelmi és iparkamarák egy miniszteri rendelet alapján minden évben számot tartoznak adni működésükről és kerületük közgazdasági viszonyairól. A kereskedelmi kamarák e jelentéseit a kereskedelmi minisztérium iparfejlesztési szakosztálya egybefoglalva és sajtó alá rendezve az egész ország közgazdasági állapotát feltűntető vaskos kötetben szokta közrebocsátani. Így egybefoglalva, a husz kamara jelentése tulajdonképpen egységes monografia jellegével bír, tagolva az ország különböző vidékei szerint, ismertetve a különböző vidékek egymástól eltérő, de mindig jellegzetes viszonyait. Az ily központositásnak nem csekély előnye az általános áttekinthetőségben az is, hogy az összes jelentések egyszerre jelennek meg, míg azelőtt a kamarák jelentései, telítve sok fölösleges adattal, márcziustól decemberig szétszórtan jelentek meg, mindegyik más és más alapon szerkesztve, úgy, hogy összehasonlítás alapjául egyáltalán nem szolgálhattak, eltekintve attól, hogy husz külön jelentésnek különböző időben, 7—8 havi időközökben való megjelenése azok fölhasználását is nagyon megnehezítette. Az ország 1900. évi közgazdasági viszonyait ismertető kamarai jelentéseket most adta ki a kereskedelemügyi miniszter. „A magyar szent korona országainak közgazdasági állapota az 1900. évben” czímmel egy közel 80 ivre terjedő kötetben. A vaskos kötet, összehasonlítva annak tartalmát s annak földolgozási módját a két előző évi jelentésekkel, határozott haladást jelent ezekkel szemben. A kamarák mindjobban és tömörebben törekednek megfelelni annak a föladatnak, hogy az országot és nem a minisztert tájékoztassák a közgazdasági viszonyokról, de azért a mostani kötetnek is van még sok hiánya és hézaga, amennyiben egyes jelentések nagyon is általánosan mozognak, mások eltevesztve a czélt, inkább a miniszternek kívánnak szólni, mintsem a közönségnek. Abban az egyben azonban mind a husz jelentés megegyezik, hogy valamennyiből a helyzet komoly és súlyos volta tűnik ki, melyben mezőgazdaság, ipar és kereskedelem egyaránt sinylett a mult esztendőben. E mellett azonban a javulás jelei is mutatkoznak, a helyzet az ország sok vidékén e jelentések szerint újabb lendület képét mutatja,

több jelentés, különösen a gyárpár fejlődése, új nagy gyárak alapítása mellett a kisipar helyzetének javulásáról is ad számot. Ezenkívül konstataciók a jelentések, hogy ámbár a mult esztendő válságos volt s ámbár ez a helyzet már negyedik esztendője tart, iparvállalataink a súlyos válságot

szilárdan bírták el, számbavehető nagyobb bukás nem fordult elő, valamint egy-két eset kivételével pénzintézeteink az egész országban erősen állották meg helyeiket. A jelentés hivatalos kiadvány, mely a kereskedelemügyi minisztérium iparfejlesztési szakosztályában kapható.

FIGYELEM!

A világ csodálatát vivta ki

Krimmert Albert

New-York,
(Greenwich-Street 9. szám alatt),

mely minden megbízásnak szédületes gyorsasággal, s meglepő megbízhatósággal tesz eleget.

Ezrekre és ezrekre rug azok száma, kik ezt a czéget felkeresték.

Kiállit meghatalmazásokat, okiratokat,
szerez utleveleket, behajt örökségeket,
követeléseket, elfogad betéteket
bármely európai takarékpénztárba stb. stb.

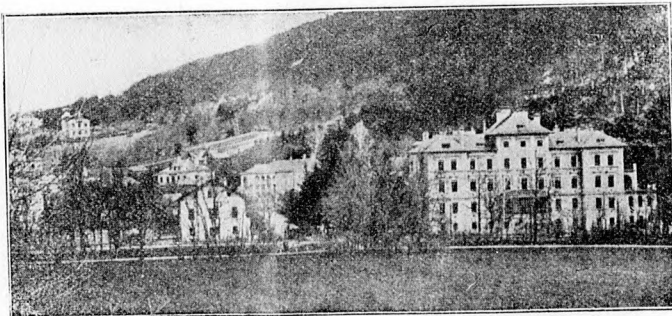
Mindig a legolcsóbban és legpontosabban bonyolítja le az ügyleteket.

Elismerő nyilatkozatok a világ minden részéről.

FIGYELEM!

Vorderbrühl-Sanatorium

Mödling, Bécs mellett.

A Wienerwald legszebb vidékén fekvő magán gyógy- és ápoló-intézet minden kora lábadozók és idültbetegtek részére. — Egész éven át nyitva. — Felvilágosításokat nyújt és prospektusokat küld az orvosi és közgazdasági vezető Dr. Scheimplug Miksa, sebész és volt primár orvos a E. H.-i Maria Terezia Seehospiz-ban.

Hall fürdő. Felső-Ausztriában.

Első rangu jódsós fürdő. (Jód: 0.358; Brom: 1.044. dr. Ludwig udv. tanácsos véleménye szerint). Idény május 15-től szept. 30-ig.

A kontinens legerősebb Jód-forrása gürvély és azon általános különleges kör ellen, amelynél a jól fontos gyógyhatányt képez.

A Kremsthal és Steyrthalbalm állomása. Modern berendezett fürdők. Minden modern gyógyeszköz. Massage, belélegzés, gőz-, zuhany- és hidegfürdők. Villamos két fülkés fürdők. Villamos fényfürdők. Pompás fekvés. Gyönyörű gyógypark. Színház. Gyógyzene, hangversenyek, bálók, Lawn-Tennis stb. Díszes szállodák és magánlakások. Gyermek-pensiók. A gyógyvendégek száma 3600.

Utí irány: Bécsből Linzen és Steyren át (közvetlen kocsiban) 6 óra. Passauból és Salzburgból, West-Unterrohrn át 3 1/2 óra.

Prospektusokat ingyen küld az országos intézetek **vezetősége.**

Nizza. Franciaország.

Palace Hotel

Kényelmes fekvéssel és berendezéssel. A város központjában. Nagy társalgási helyiséggel. Villamos világítás. Felhuzógép. Elsőrangú ház.

Meyer W.,
tulajdonos.

Nizza. Franciaország.

Hotel de la Grande Bretagne

A Jardin Public mellett. Gyönyörű fekvéssel a két kaszinó között. A központban, a tenger partján. Pompás kilátással, déli irányban. A hangverseny és sétány a ház előtt. Elsőrangú szálloda. Kényelmes, modern berendezéssel. Villamos világítás.

Nizza legszebb helye.

Rueck és Textor,
tulajdonosok.

MATTONI-féle

GISSHÜBLER

legtisztább égvényes
SAVANYUKUT.

Törley József és társa

Promontor (Budafok).

Ajánlják elismert kitting pezsgőboraikat:

„Talisman sec“ stb.

Vezérképviselő Ausztria részére:

Bécs,
Weislein Ferencz, II., Czervingasse 14.

Tölsner Adolf fia

cs. k. sz. tekeasztalgár

Bécs, V., Rüdigerasse 8.

Ajánlják cs. k. szabadalmazott

fordítható tekeasztalukat.

Új és átjártott tekeasztalok, valamint egész kávéházi berendezések nagy raktára. Fize-tések megállapodások szerint.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Hôtel Terminus

A központi vasutnál. Szép kerttel. Központi fűtéssel. Fürdő a házban. Német kiszolgálás. Olcsó árak. Étterem, olvasóterem és egyéb kényelem.

Bellini F.
tulajdonos.

Mürren éghajlati gyógyhely.

(A berni fensikon, Svajcban).

„Grand Hotel és Kurhaus.”

Tulajdonosok: **Sterohi, Müller és társa.**

Felülmulhatatlan szép kilátás. A szálloda védett szép helyen fekszik és modern berendezéssel bír. Diszes lakások és nagy termekkel.

Mürren egyike a legjobb éghajlati gyógyhelyeknek.

A világ legelső lápfürdője FRANZENSBAD.

Itt vannak a legerősebb vasforrások, tiszta, égvényes glaubensós fürdők és lythion savanyuvizek, továbbá a legszénsavdusabb aczélfürdők, ásványos- és gázfürdők. Négy nagy, elegáns és kényelmesen berendezett, minden modern követelménynek megfelelő fürdőház.

Gyógyítható a vérszegénység és sápkór, általános táplálkozási zavarok, görvélykór, idült gyomor és bélhurut, légszervi hurut, időközi székzavar, alhasi bántalmak sat. Idült idegbajok, ideggyengeségek, buskomorság, hiszteria, rheuma, köszvény, izzadmányok, női bajok, gyengeségek A szénsavdus aczélfürdők szívbjajknál, ujólag beváltak.

— Szezon május 1-től szeptember 30-ig. —
Prospektus ingyen. — Minden felvilágosítást a polgármesteri hivatal, mint fürdőintézés ad.

Első és legrégebb napgyógyítóintézet

Veldesben, a veldesi tó mellett, Krajnában.

Budapestről a déli vasutal 9 1/2 óra alatt érhető el.

Itt alkalmazták először a nap- és fény-levegőkurát.

Egyedül racionális, számos év óta kipróbált idegerősítő- és edzőkúra. Nagy fürdőház, légsátortelep. Mérsékelt árak. **Szezon május 28-tól október 10-ig.** Fölvilágosítást ad az igazgató-orvos dr. Rhoden. Wien, IX., Porzellangasse 13. és a tulajdonos-alapító **Rikli A. Veldesben.** Prospektus ingyen.

NORDERNEY.

Éjszakai tengeri fürdő a leglátogatottabb hely.

Kitünő összeköttetés és közlekedés mindenhol. A fürdő modern berendezéssel bír és a legnagyobb kényelemmel van ellátva.

Számos szálloda és magánház áll a vendégek rendelkezésére.

Bővebb felvilágosítást nyújt a

királyi fürdő-felügyelőség.

Karlsbad, Hotel Kroh.

Elsőrangú szálloda. — A Parkstrasse sarkán.

Uj, modern berendezéssel, a tulajdonos saját vezetése alatt. — Villamvilágítás. — Felvonó. — Olvasóterem. — Étterem, kávéház. — Saját bérkocsik a házban. — Fürdő. — Magyarok által sűrűn látogatott.

Karlsbad.

Karlsbad.

Karlsbad.

Karlsbad.

„Egerländer“

kávéház és vendéglő
(Ezelőtt Rudolfshöhe).

A hegy oldalán, pompás kilátással. Könnyű feljárás 10 perc alatt a központ több helyéről.

Tulajdonos

Reis Antal.

Cafe Schweizerhof.

A hegyoldalon. A Stefánia forrás és Dorottya forrás fölött. Szélmentes helyen. Legszebb kiránduló hely. Kitünő reggeli és uzsonna — 200 újság. Minden kedden Eberhardt zenekarának ingyenes hangversenye.

Tulajdonos

Tschamerhöll Ferencz

Alapított 1867-ben.

Alapított 1867-ben.

Vatodi karlsbadi ostyát

(Különlegesség)

készít és szállít

(Különlegesség)

BAYER KÁROLY,

ezelőtt Bayer Borbála es. és kir. udvari szállító és porosz királyi udvari szállító.

KARLSBAD.

„Novara“-hoz, a Cafe Elephant fölött és Mühlbadgasse 12-ik számú sátor. Ezüstérem Lipcse 1892. Eger 1892. Aranyérem London 1893. Aranyérem Bécs 1894. Telefon 138. Szétküldés postán az egész éven át.

KARLSBAD.

„Angers Hotel“

Neue Wiese

a színház mellett. — Egész éven át nyitva. — Legnagyobb kényelem. — Kitünő étterem.

Anger Ferencz.

Karlsbad.

Karlsbad.

HOTEL „LYON“

Kaiser Franz Josefstrasse.

Olesó szobák gyógyvendégek, utazók és turisták részére. Diszes ét- és kávéterem. Egész éven át nyitva. Érdekes látványosság a szállodában levő Kanone-egyesület helyiség, mely fegyverekkel és egyéb harci eszközökkel van felszerelve.

Tulajdonos

Peithner József.

Karlsbad.

Karlsbad.

Cafe und Restaurant Panorama.

Panoramastrasse.

Karlsbad. Hotel

Karlsbad.

„Reinischer Hof“

a színház mögött.

KARLSBAD.

Hotel Trautwein

ezelőtt Fassmann.

A Kaiser Franz Josef Park átellenében. Ujjonnan épült kényelmes ház, nyílt téren, szép kilátással. 10 szobával és teremmel. Nagy étterem. Lift. Diszes kávéház, olesó árak. Jó ételek és italok. Omnibus a vasutnál. Fogatok a házban. Egész éven át nyitva.

Tulajdonos

Trautwein Frigyes.

Karlsbad.

Karlsbad

Cafe Keiserpark.

A Tepl völgyében, a várostól 30 percrenyire a Marienbader-Strassen. Pompás kiránduló hely. Kitünő kávé és hideg ételek.

Tulajdonos

Frisch Berta.

Karlsbad.

Karlsbad.

Cafe und Restaurant Panorama.

Panoramastrasse.

A város legszebb helyén, a hegyoldalon gyönyörű kilátással. Nagy terem és lakószobák olesó árakon. — Kitünő ételek és italok.

Drum József.

Egész éven át nyitva. Modern, diszes, új berendezéssel. Villamos világítás és kiszolgálás számitáson kívül. — Étterem és kávéház. — Kitünő magyar borok.

Schallmayer A. E.

Midze fürdő

Sarajevo mellett Boszniában. Posta-, táviró- és vasut-állomás.

Kénes és lápfürdők

(hőfok 58° C.) reumatikus bántalmak, köszvény, angolkór, csont és női bajok ellen.

Fürdőevad: május 15-étől október 15-éig.

100-nál több elegáns és minden kényelemmel ellátott vendégszoba és szalonok három kincstári szállodában. Kávé-, billard és társalgó-termek. Mérsékelt árak! Szobák kiszolgálással együtt 80 krtól 2 frtig. Hosszabb tartózkodás esetén 10 egész 20% árkedvezmény. Előkelő vendéglők, olesó penzióval. Rendkívül szép fekvés, nagyszerű éghajlat, számos szórakoztató hely, croquet és lawn-tennis tér, naponta zene, pompás sétányok és kirándulások, nagy löversenyek. Gyógy- és zenedíjak nincsenek. Olesó hő-, lép- és teljes fürdők. Prospektusokkal és felvilágosítással szolgál a

fürdőkezelőség.

Riva a Gardató mellett.

Dél-Tirol.

Lido palota szálloda.

Elsőrangú német szálló.

Központi fűtés (alsó göznyomással), villamos világítás.

Lift. Fürdők az összes emeleteken.

Nagy, villamosan szellőztetett társalgó terem. Fénykép. sötétkammera. Játékterek. Föltétlenül pormentes fekvés a tó partján, 30.000 négyszög-méter nagyságu örökzöld park közepén. (Lido alla spaletta).

Német orvos a szállóban. Alkalmom a hálszatra (lazaaz, pisztráng, csuka, ángolna, szardínia.) — Saját uszófürdő mérsékelt hullámmozgással. Zuhanyok. Saját gőzruhahamosó. Telefon.

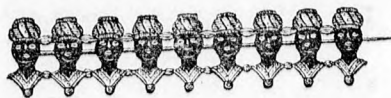
Részletesebb prospektust küld a szálló

igazgatósága.

Lido palota szálloda Riva-ban a Gardató mellett.

József főherceg
6 Fensége
udvari szállítója.

→ Arany érdemkereszt tulajdonosa. ←

GIGANTE A. ékszerész

FIUME Piazza el Duomo.

„MORETTI“ különlegességek készítése.

Kitüntetések: Páris 1878, Székesfehérvár 1879, Trieszt 1882, Budapest 1885, Brüssze 1888, Budapest 1896, Budapest 1886, Brüssze 1897, Fiume 1899, Páris 1900.

Gigante A. eme különlegesség igazi művelője és javítója.

Arco.

Dél-Tirol.

Casino di Cura szálloda és pensio

(ezelőtt „Schweizerhof“)

Legszébb napos helyen, teljesen új berendezéssel a legnagyobb kényelemmel. Villamos világítás. Fedett sétány, olvasóterem, díszes hangversenyterem. Kávéház és vendéglő, kitching konyha. A portás az indóháznál minden érkező vonatnál. Felvilágosítással szolgál a tulajdonos.

Burner Károly.

Bozen.

Dél-Tirol.

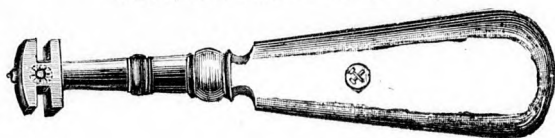
Hotel Victoria

(VICTORIA SZÁLLODA).

A vasúti állomás átellenében. Fekvése déli irányban van, gyönyörű kilátással. Új berendezéssel. Téli tartózkodás. Teljes ellátás. Fürdők, kocsik.

WALTHER és OESTERLE, tulajdonosok.

Üveges gyémánt és gyémánt-szerszám-gyár
Urbanek János és társa
BÉCS, IX., Porzellangasse 18.

az államvasutak és a tengerészeti műhelyek szállítói. Nyers gyémántok furó czeleokra, üveghuták és gyémántfoglalkó részére. Gyémántok ívegmetszésre, köszörülés és technikai czeleokra. Litográfusok, kartongyárosok részére, acél, porcellán és papírhengerek furására és lecsavarására.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Szanatorium

Vizgyógyintézet ABBAZIÁBAN.

Igazgató-tulajdonos

Dr. SZEGŐ KÁLMÁN.

Felvétel egész éven át.

Állandó orvosi felügyelet; szak-szerű kezelés; kitching ellátás; modern kényelem; mérsékelt díjak. Telefon-összeköttetés Fiumével.

Damó Ferencz

polgári és katonai labbeli készítő.

Dieserő oklevél tulajdonosa.

Bécs, III., Hauptstrasse 30,
IV. Stiege, I. Stock.

Ajánlja magát minden e szak-mába vágó munka pontos kivitelére. Különlegesség: a katonai labbeli.

Lussinpiccolo. Klimatikus gyógyhely. „Friczi“ pensio családi ház.

Október 1-jétől május 15-éig nyitva. Gondosan kezelt kitching konyha, nagy étterem. Fürdőszobák. Teljes pensio (szobával együtt 7-10 Korona

GRIES-BOZEN mellett

Dél-Tirolban.

Éghajlati gyógyhely. Elsőrangú orvosoktól ajánlatik kellemes előnyös fekvésénél fogva. Pormentes és egyenletes levegője a tartózkodást igen kellemessé teszi. Az ideig 9 hónapig tart.

1. Szeptembertől—novemberig szőlőkúra
2. Decembertől—februárig legenyhébb éghajlati hely osztrák földön.
3. Márcziustól—májusig kellemes tavaszi tartózkodás.

Felvilágosítással szivesen szolgál és prospektusokat küld.

a gyógybizottság.
Griesben, Bozen mellett.

Saxlehner András, cs. és kir. udvari szállító.

Hunyadi János

4 leghatásosabb és legkellemesebb hashajtószer.

Bevásárlásnál a palacska címképén olvasható

„Saxlehner András“

név figyelembe ajánlatik.

Gyors, biztos,
enyhe hatás.

Fiziko-diätikai gyógyítóintézet

BAD TOPOLSCHITZ.

(Posta Schönstein, Cilli mellett, Stájerország.)

Legmodernebb berendezés! Olcsó árak! Gyönyörű hely!

Gyógyít minden idült bajt, hosszantartó lábadozás és bármilyen gyengeségi állapotnál ajánlatos.

Az intézet egész éven át nyitva van.

Prospektust küld és felvilágosítást ad a gondnokság vagy a Bécsben, VII, Maria-hilferstrasse 31. sz. a. lakó fürdőtulajdonos dr. HUTTERN GUSZTÁV, azelőtt a Rikli A.-féle Mallnerbrunn természetes gyógyintézet igazgatója Veldesben (Krajna).

Opel

Kerékpárok és automobilonok.

Dürkopp

RAKTÁRAK:

I., Canovagasse 5.

II., Untere Donaustrasse 45,

III., Hauptstrasse 21.

OPEL és BEYSCHLAG.

Árjegyzékek ingyen.

1901. évre leszállított árak.

Hotel „Moderne“ Garni

Bécs, I., Krugerstrasse 11.

Új ház, kényelmes modern berendezéssel, villamos világítással. Olcsó díszes szobák. — A város központjában, az opera mellett.

Tulajdonos Witzmann Károly

a „Hotel Stefanie“ tulajdonosa, II., Taborstrasse, a gabona tőzsde mellett.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Lovrek Vilmos

BÉCS,

Telefon 4917. I., Opernring 13. Telefon 4917.

Raktár:

Telefon 4937. XV., Märzstrasse 22. Telefon 4937.
(a schmelzi temető bal oldalán.)

Siremlékek legnagyobb raktára, minden kőnemben.

Sirkerezték, rácsoq, kriptákhoz és saját sírokhoz.

Karos gyertyatartók és lámpások

kovácsolt va-ból. — Saját készítmények.

Ajánlatok kívánatra ingyen és bérmentve.

Minden háziasszony és anya

üdvözölhető, aki az egészség, takarékos-ság és józre való tekintetből a Kath-reiner-féle Kneipp-maláta kávé (mely csakis az ismert eredeti csomagokban valódi) használja.

Szönyegek, takarók, függönyök.

Salonszönyegek, futó- és ágyszőnyeg, pamlagra vető, ablak elé való és diszítésre való szönyegek.

Kifünő gyártmányok, a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, kaphatók:

GENERSICH C. és ORENDI

csász. kir. udvari és kamarai
Bécs, I., Lugeck,

szőnyeg-szállítóknál
(Regensburgerhof).

Dr. BREHMER-féle világhírű gyógyító intézet

tüdőbajosok részére

GÖRBERSDORF (Szilézia).

Igazgató-orvos: Petri, titkos tanácsos, dr. Breimernek sok éven át volt
segédorvosa.

Prospektust ingyen küld

a gondnokság.

ROYKÓ VIKTOR

tiszaujlaki gyógyszerész

fehér, barna és fekete rég ismert

KÖZKEDVELT MAGYAR BAJUSZPEDRÓJE.

Magy. doboz 35, kicsiny 20 kr. →

Magában foglalja egy jó bajuszpedrőnek minden tulajdonait. — A bajusz
növeszti, ápolja, nem tör, jól összetartja, puhává és hajlékonyává teszi.

Valódi csak akkor, ha minden doboz (skatulya) feneke az
itt látható védjeggyel, fedele pedig kívül piros, belül kék
szinben teljes névaláirással „Royko Viktor” van ellátva.
Postán legkevesebb két doboz rendelhető. Szállítói- és
esomagolási díj külön 10 kr. számítatik.

Viszonteladók illő % -ban és 20 nagy, vagy 35 kis doboz
vételénél már bérmentes megküldésben részesülnek.

Vezérképviselő Ausztria és mellékterületei részére:
„Alte k. k. Feldapotheke“ Bécs, I. Stefansplatz 8.

Abbazia.

Villa Mascagni

Elsőrangú ház, legszebb helyen a déli
parton. Villamos világítással.

Pension Exquisite.

Egész éven át nyitva van.

Első Biztosító Intézet Katona szolgálat esetére.

Ö. cs. és kir. Fensége József főherceg védnöksége alatt.

Budapest, Váci-utca 34.

Bécs, I., Franz Josefs-Quai 5.

Biztosítási tőke: 35.000.000 korona.

Tőkék és járadékok biztosítása gyermekek számára a katonai szolgálat költségeinek fedezésére, illetve
be nem soroztatás esetén ellátás céljából a nagykorúak idejére. Az összes üzom-haszon a biztosítottaké. A
besorozott ifjak ezenfelül a biztosított tőke 60-70%-ának megfelelő külön nyeresémben is részesülnek. Összó
díjtételek. Előnyös feltételek szabadelvű szabályzatok

Alapított 1548. év előtt.

Kitüntetve

6 arany, 2 ezüst és 1 bronz-éremmel.

Bécs 1883.	Bécs 1892.
Páris 1889.	Zágráb 1892.
Genf 1889.	Genf 1893.
Nizza 189.	Marseille 1893.
Budapest 1896.	

Rák gyógyszerház Mittelbach S.

BÉCS, I., Hoher Markt 8. szám. (Palais Sina)

Országos telefon-szám 3571.

Országos telefon-szám 3571.

Egyike a legrégebbi gyógyszerházaknak Bécsben, (alapított 1548. év előtt), a város központjában.

A Svajczi Pharmacopöe után készült labdacok

az étvágyat és az emésztést. Valódi csakis a „Vörös rák” védjeggyel és a készítő aláírásával. Ara 1 k. 40 fl.

DREZDA királyi konzervatorium

zene és színház részére.

44-ik iskolaév. 1898/1899. Több mint 1200 tanítvány, 67 előadás, 112 tantó. Minden
szakma zene és színház részére. Teljes és egyes tanfolyamok. Belépés hármikor
Felvétel a 7 éves kortól kezdve.

Prospektusokat és a tanítók jegyzékét szívesen megküldi az igazgatóság.

Női szépségek!

Cabinet fotografiák elegans kartonon.

Legszebb ebbeli kolekczió

5 mintakép képes katalógussal 3 korona,
10 különböző 5 korona, 25 különböző
10 korona.

Az összeg előleges beküldése mellett bérmentve.

Schwalbe Károly műintézete, Gotha.

Aczélárugyár részvénytársaság

a „Poldiaczél” gyártmányok

egyedüli képviselője a magyar szt. korona országában.

Gyárt és szállít:

„Poldiaczél”

mindennemű szerszámoknak, kovacsolva és hengerelve. — Különleges
aczélokot és kereskedelmi aczélokot „POLDIACZÉLBÓL”.

és a

Magyarországon egyedüli szállító a zólyom-brézói gyártásu

Holzer Jakab és Társa-féle

szabadalmazott különleges rugóaczélnak.

Kizárólagos gyártása a „LEMOINE” módszer szerint előállított hord-
ütkező-, tekeres- és csavarrugóknak mindenféle járművek számára.

Gyár, központi iroda s raktár: Budapest, VI. Külső Váci-ut 65. szám.

Magyarországon legnagyobb szerszám és rugó-aczél raktár.

Gardone-Riviera.

Olaszország.

HALM VILMOS

kereskedelmi kertészete.

Virágkötés. Virág és növényzet szétküldés a bel- és külföldre.

Különlegesség: a subtropikus növények tenyésztése a szabadon. Pálmák,
Cycadok, Juccok Dasyliák, Dracaenok, Gyneriák és Bambusok, Örökzöld
lombos növények. Coniferák. Szétküldés egész évben postán vagy vasuton,
utánvét mellett. Csomagolás saját költségén.

Császár-fürdő

Téli kura.

Budapest legnagyobb fürdőintézete, több mint 11 hőforrással (27.5—65.5° C.)
rendelkezik.

Nyári kura.

Gőzfürdő 80 öltözővel, 1 forró és 2 langyos medence. Gőz-
kamra (43—46°). Zuhanykamra. Hideg medence.

Izapfűrdő elkülönítve hölgyek és urak részére. Fedett női
uszoda. Uriuszoda 1860 m.

A kontinens legnagyobb intézete. Tükörfürdők. Törökfürdők. Márvány-, porcellán-
és kádfürdők.

Gyógyhely 200 jól berendezett szobával.

Árnyékos park.

Polgári és katonai lábbeli készítő
előírás szerint és legújabb alakban.
Magyarok figyelmébe különösen ajánlva.

Szilágyi Manó,
I., Tuchlauben 18. Bécsben I., Wildpretmarkt 5.
(A kapun belül az átjáróban)

Szenvedő lábakra alkalmas cipők készítéseben specialista.
Gipszalakzatok a lábakra kívánatra készíttetnek.
Lábbeli és gummiczipó javítások pontosan készíttetnek.

Fürdő és éghajlati
gyógyhely. Vöslau Idény:
májustól — októberig.

Gyönyörű fekvéssel a Wienerwald előmagaslatai pompás sétányokkal a kiterjedt fenyvesekben. **Őszeköttetés Bécsben 40-60 perc alatt naponta 60 személy- és gyorsvonattal**

Természetes források (Akrathothermen) 24 fok C.

Női betegségek, idegbajok, vérszegénység, altestbajok ellen, gyengélkedés stb. — **Tó-, teljes-, kád-, zuhany- és esési fürdők. só-, fenyő- és más gyógyfürdők, tej-, savó- és ásványvíz gyógymód. — Electrotherapiae. Terrain-gyógymód, gyógytornászati és Massage.**

Magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság Fiumében.

Fiumén keresztül

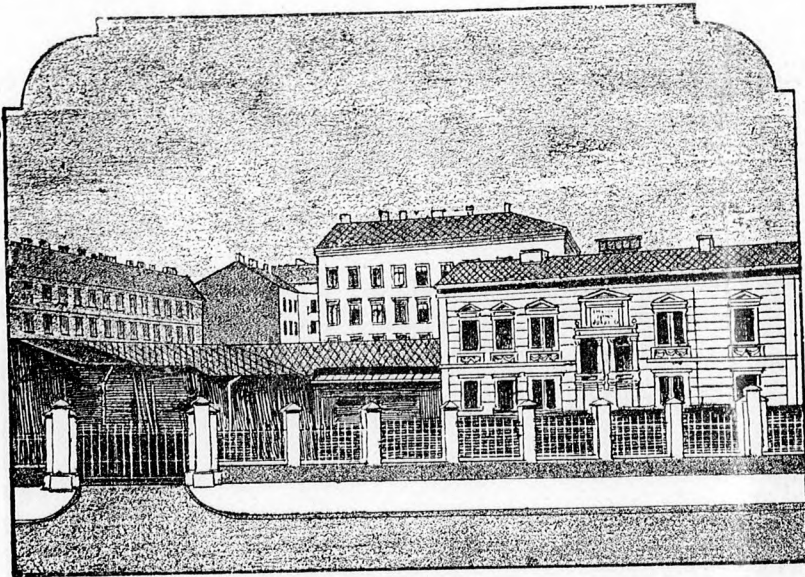
a legrövidebb és legbiztosabb a szigetek mentén levő — a tengeri betegség ellen legjobban védő — utirány

IN DALMACZIÁBA.

Rendes menetek a legnagyobb kényelemmel és villamos világítással ellátott gőzösökkel.
Szombatól-vasárnapra eső éjjelen: Gyorsgőzös Zarába, Spalatóba, Curzolába, Gravosába, Ragusába, Castelnuovóban, és Cattaróba.

Vasárnapról-hétfőre eső éjjelen: postagőzös Zarába, Spalatóba és Metkovicba. **Kedden** 10 óra 20 perczkor délelőtt: gyorsgőzös Zarába, Spalatóba, Gravosába. (Ragusa) és Cattaróba. **Szerdán** 9 óra 30 perczkor este: postagőzös Zarába, Sebenicoba, Trauba, Spalatóba, a Braza, Lesina, Lissa és Curzola szigetekre, továbbá Ragusába, Cattaróig. **Csütörtökön** déli egy órakor: postagőzös Lussinpiccoloba, Selvebe, Zovraha, Sebenicoba, Trauba, Castelvecchioba és Spalatóba. **Pénteken** 10 óra 30 perczkor délelőtt: gyorsgőzös Zarába, Spalatóba és Gravosába. **Szombaton** 7 órakor reggel kirándulás Fiuméből és Abbaziából Lussinpiccoloba és vissza.

Részletes menetrend a „Der Conducteur” című hivatalos menetrend könyvnek 593-tól 604-ig számig levő részében látható.

Juhos Gyula és társa

Bécs, II. Nordbahnstrasse 42.

Zománczolt főzőedény öntött vasból.

Szállítanak mindjárt a készlethől legolcsóbb áron:

hengerezett vasgerendát

legkitűnőbb belföldi gyártmány az osztrák mérnök- és építész-egyletnek szabályszerű szelvényei szerint.

Rúdvasat, szelvény-vasat és egyetemes laposvasat, súlyos és finom lemezforrasztott vasból és folytvasból, szegezett vasgerendát oszlopot s tömlőt öntött vasból, vaspályasínt; aczélemezből sajtolt zománczolt főzőedényt.

Öntött vasárut, aczelt, félkészgyártmányt és nyersvasat.

Felelős szerkesztő: Röttig József.

Kovácsolt vascsövel mindenféle alakban s legjobban minőségben a Zápón-bécsi m. k. öntőgyárból.

Milano.

Hôtel du Lion.

A város központján a Dom-ra való kilátással, magyaroktól és németektől szívesen látogatott. Szobák ára 2 francotól. Ellátás, fürdők a házban, női és olvasó terem. Figyelmes kiszolgálás. Omnibus a vasutnál. Villamos világítás. Német közlekedési nyelv.

Gowaritzza Poruscki és Kucnia Ruskaja.

Olaszország.

Hôtel Victoria

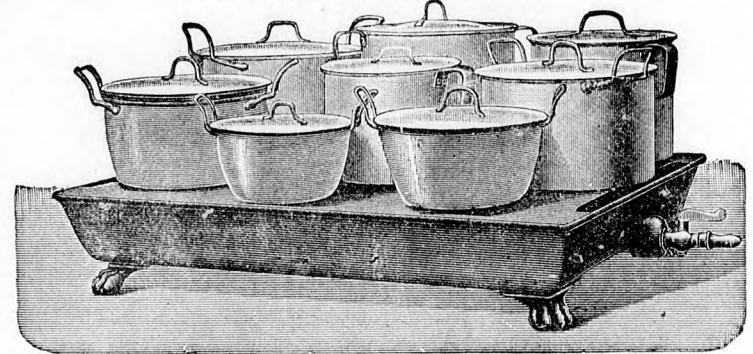
40-42 Corso Vittorio Emanuele. (Uj szálloda.) Hasonló a Hôtel du Lionhoz. Személy felvonógép, Villamos világítás. Központi fűtés. Fürdő a házban. Ellátás. Cook-féle szelvények. Olesó áruk.

Fontana és Lacchini tulajdonosok.

Mindennemű tésztagyártmányok
gyártása és szétküldése

FABRICA PASTE E MOLIMO A VAPORE
CARTESIO, CURTI et Cie

Gázóragyár Elster S. Budapest és Bécs,
Bécs, XIV., Felberstrasse 80.

Ajánlja a **Hudler-féle** takarékos gáz főző lemezeit a levegőnek előre való melegítésével, sütőkkel, vagy azok nélkül, továbbá egyéb

gázfűző készülékeit, takaréktűzhelyeit, vasalóit és azok teljes batteriait, **Rapid'** gyorsfűzőit, cukorgyárak, gyógyszerárak, laboratoriumok stb. részére.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Ápold az egészségedet és szépségedet!

Czerny jól bevált készítménye:

OSAN a legjobb a **szájnak** és **fogaknak.**

Egy fog- és szájtisztítószert se volt képes a legszélesebb körök elismerését oly gyorsan meghódítani, mint az **Osan**. Ez a jól bevált készítmény antiseptikus, konserváló, tisztító, kellemes és sajátos összetételével fogva minden tekintetben jóval felülmúlja az eddig ismert legjobb fogszereket. **Osan** a legvégső korig jó karban, szépen és fájdalom megszüntető-ével tartja a fogakat. **Osan** számos orvosi elismervény által és hatóságilag jónak igazoltatott. Árak: **Osan-szájvíz-essen** zia üvegekben 88 kr. **Osan fogpor** szelencékben 44 kr. **Osan fogkefe** 30 kr.

Czerny-féle Tanningene

a legjobb, szavatolt biztosságú ártalmatlan **hajfestőszer**, a haj, szakáll és szemöldök részére, melyek a legegyszerűbb módon csak egyszerű használat után egész megbízhatóan és biztosan kifogástalan fényes barnás szőke, barna vagy fekete természetes színüket megtartják és azokat se szappannal való mosás által se a gőzfürdőben el nem vesztik. Ár 2 frt 50 kr.

Czerny's orientálische Rosenmilch

(Czerny-féle keleti rózsatej)

a legjobb szer a szépség megtartására, oly gyengéd **ifju fris arczsint** idéző elő, mely más épily ártalmatlan szerrel el nem érhető. Kitűnő hatású napsütés ellen és eltávolítja a bőr tisztátlanágát annak sárgás vagy barnás színetét. Ár 1 frt. Balsam-szappan hozzá 30 kr.

Fritsch Ferdinand-féle Napraforgó olaj-szappan

Fritsch's Sonnenblumen-Oel Seife

minősége és illata fölülmulthatatlan. Használható az arczbőr minden szépséghibája ellen. Az e név alatt egyetlen valódi 1853. óta van forgalomban. Ár 50 és 35 kr.

Törvényesen védve, lelkiismeretesen megvizsgálva, teljesen egészséges

Anton J. Czerny Bécsben,

XVIII., Carl Ludwigstrasse 6. Főraktár I., Wallfischgasse 5.

Szétküldés utánvétellel. **Raktárak** gyógyszerárakban, gyógyfűszer- és illatszertárakban stb. — Határozottan **Czerny-féle** készítmény vagy **Fritsch-féle** napraforgó olaj-szappan kérésre. Tessék óvakodni utánzásoktól! Ahol nincs raktár tessék a szállító kereskedő által rendeltetni vagy fenti czéphez fordulni.

5 frttól feljebb való árú portó és költségmentesen küldetik meg.

Tudomásul: Fritsch illatszergyára, (alapítottatott 1853-ban) Anton J. Czerny tulajdonába ment át.